

sosyalist işçi

11 Mayıs 2022
5 TL
sosyalistisci.org

701

**GÖÇMEN
KRİZİ YOK**

**IRKÇILIK
KRİZİ
VAR**

**IRKÇILIĞI
DURDURACAĞIZ**

ENFLASYON HIZLA YÜKSELİYOR,
AÇLIK YAYILIYOR
FARUK SEVİM

sayfa 3

İKLİM ÇÖKÜŞÜNÜ NASIL
DURDURACAĞIZ?
TUNA EMREN

sayfa 8

PUTİN: YALANLARA
VE İŞGALE DEVAM
ŞENOL KARAKAŞ

sayfa 10

HDP'YE YÖNELİK BASKILARA SON!

HDP yeniden organize bir saldırının hedefi haline getirildi. Dağa giden çocuklarını istiyormuş gibi aylardır kampanya yapan aileler Ankara'da HDP Genel Merkezi önüne çelenk bırakmaya çalıştı. HDP üyeleri ve vekilleri bu provokatif girişime tepki gösterdiğindeyse bir polislin bir HDP milletvekiline "çivilerim seni" dediği sözlerine tüm kamuoyu tanıklık etti.

Bu eylemlerin amacını biliyoruz.

Dağa giden çocukları istemek bahane, HDP'yi dağa gidişleri organize eden bir kurum gibi göstermek asıl amaç.

Böylece, HDP'nin kapatma davasını bir yangına benzetirsek bu insanlar yangına körükle gitme işlevini görüyorlar.

HDP'lilerin böyle bir haksızlığa tepki göstereceğini bilen devlet kolluk güçleri de genel merkez binası önünde yaşanan arbedeyi bir kez daha HDP'yi kötü göstermek, suçlu ilan etmek için kullanıyor.

Size kimse inanmıyor

Ama bu olan bitene kimse inanmıyor.

İnsanlar çocuklarının dağa gitmesine tepki duya-bilirler.

Bu tepkilerini dile getirecekleri yer bir partinin önü değildir.

Bir partinin önünde dile getireceklerse de bu ancak iktidar partisinin önü olabilir.

Çünkü bu türden illegal eylemleri önlemesi gereken bir muhalefet partisi değil iktidar kurumlarıdır, devlet kurumlarıdır, İçişleri Bakanlığı yetkilileridir.

Hepimiz biliyoruz ki HDP üzerinden bağlantılarla dağa giden gençlerin net bir bilgisi olsa, bu çoktan çarşaf çarşaf manşet olurdu.

Bir milletvekilinin çözüm süreci günlerinde dağda çektiği fotoğrafların vekilliğinin düşürülmesi için kullanılmasında olduğu gibi.

HALKIN DERDİ MİLYONLUK EVLER DEĞİL!

Milyonlarca işçi, emekçi, emekli açlık sınırı altında bir gelirle kirasını, faturasını dahi zor öderken, Erdoğan ekonomiyi iyileştirme adı altında 10 yıllık konut kredisi faizlerinin yüzde 0,99'a indirildiğini açıkladı.

Yıllardır inşaat sektörünü zenginleştirmeyi en önemli hedefi olarak gören hükümet, ekonomik krizin ağırlığını hissettirmesi ile birlikte giderek zor duruma düşen müteahhitleri kurtarmak için yeni bir planı devreye soktu. Erdoğan'ın müjde diyerek sunduğu plan şöyle:

1 milyon liralık konut almak isteyenler 10 yıl boyunca aylık 14 bin 277 lira, 2 milyon liralık konut almak isteyenler aylık 28 bin 555 lira taksit ödeyecek. Elbette bu kredileri ancak geliri yüz bin lira civarında olanlar, yani toplumun yüzde 12'si alabilir.

Oysa geniş halk kesimleri için en önemli konu şu: Hükümet temel gıda ürünlerinin fiyatlarını halkın alabileceği bir düzeye neden indirmiyor? Ya da işçi, memur, emekli ücretleri, neden bu ürünleri alacak bir düzeye çıkarılmıyor? Halkın temel meseleleri bunlar, milyonluk evler satın almak değil.

İktidarın seçim hazırlıklarının parçası

Böyle kanıtları olmadığı için geleneksel çamur at izi kalsın yöntemini hayata geçiriyorlar.

Bu yöntemle hem HDP'nin kapatılması davasına malzeme sağlıyorlar hem de kamuoyunda HDP'nin demokratik bir siyasal partiden ziyade "dağ işlerine bulaşan" bir kurum olduğu izlenimini yaratıyorlar.

Toplam sonuç ise zaten tüm üyeleri, vekilleri, yöneticileri hapse atılan ya da hapse atılmakla tehdit edilen, 600'ü aşkın yöneticisi hakkında siyaset yasağı istenen parti, iktidar bloğunun arzulanacağı gibi seçim sürecinde işlevsiz kılınmaya çalışılıyor.

Ama ne yaparlarsa yapsınlar, anketlerin her defasında ortaya koyduğu bir gerçeği değiştiremiyorlar: HDP'nin oyları yüzde 11-14 bandından aşağı inmiyor.

Çünkü seçmenler, Kürtler, demokratlar, dürüst insanlar her türlü baskıya rağmen ayakta duran HDP'nin iktidarın yaratmaya çalıştığı algıyla bir ilgisinin olmadığını, kendi ayakları üzerinde duran bir parti olduğunu biliyorlar.

Üstelik bu parti milyonlarca insanın oyunu alıyor.

Milyonların partisi olan HDP üzerindeki baskılara derhal son verilsin.

İŞSİZLİK SÜREKLİ TIRMANIŞTA

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Mart ayında dar tanımlı işsizlik yüzde 0,4 artarak yüzde 11,5 oldu. Geniş tanımlı işsizlik ise yüzde 22,7 olarak hesaplandı. Yani Türkiye'de 7,7 milyona yakın kişi iş arıyor, bulamıyor. İşgücü Mart'ta bir önceki aya göre 96 bin kişi artarak 33 milyon 851 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,1 puanlık artışla yüzde 52,6 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde yüzde 71,9, kadınlarda yüzde 33,7 olarak hesaplandı. Türkiye, yüzde 46,5'lük istihdam oranı ile dünyada en düşük istihdam oranına sahip ülkelerden birisi. İşsizlik oranı ise tam tersi, yüksek, yüzde 11,3. Bu iki gösterge açısından Türkiye dünyadaki en kötü ülkelerden birisi.

GEZİ TUTUKLULARINI SERBEST BIRAKIN

Gezi direnişi davası akıl almaz cezalarla tamamlandı. Mahkeme hiçbir delil öne sürmeden Osman Kavala'ya müebbet hapis cezası verirken, yargılanan diğer arkadaşlarımıza da 18'er yıl hapis cezaları verdi. Tutuklanan arkadaşımız Çiğdem Mater, içeriden yolladığı mesajında "Sesinizi, sözünüzü, desteğinizi duyuyor, biliyorum. Var olun. Çok iyiyim, çünkü çok haklıyız. Bakırköy'den sevgiler." derken Osman Kavala ise yaptığı açıklamada "Daha önceleri, tutukluluğumun devamı kararı verilen duruşmalardan sonra, adaletsizlik duygusu hissedirdim. Pazartesi günü ise mide bulantısına benzer bir şeyler hissettim, sanırım kötülüğü, üzerinde örtü olmadan görmüş olmaktan." dedi.

SRI LANKA: AÇLIĞA HALK YANITI!

Sri Lanka'da halk açlığa ve çöküşün eşliğindeki sağlık sistemine büyük bir direnişle yanıt veriyor. İktidardaki Rajapaksa'nın ve milletvekillerinin evlerini ateşe veren işçi ve emekçi kitleler, Başbakan Mahinda Rajapaksa'yı istifa etmek ve ülkeden kaçmak zorunda bıraktı. Günde yalnızca bir öğün yiyerek yaşamak zorunda kalan öfkeli halk, Mahinda'nın kardeşi ve Devlet Başkanı olan Gotabaya Rajapaksa'yı da indirmek istiyor. Hareket Sri Lanka'da yakın tarihin gördüğü en büyük sivil ayaklanmaya dönüştü. İsyan eden kitleler Gotabaya'nın işlediği suçların cezasız kalmasını kabul etmiyor, istifasını yeterli bulmuyor.

ASGARİ ÜCRET 8 BİN NET!

MetroPoll Araştırma şirketinin asgari ücret düzenlemesiyle ilgili yaptığı son çalışma seçmenlerin yüzde 84'ünün asgari ücretin artırılmasını istediğini ortaya seriyor. Araştırma verilerine göre ankete yanıt verenlerin sadece yüzde 13,6'sı bugünkü asgari ücreti yeterli buluyor. CHP'ye oy verenlerin yaklaşık yüzde 90'ı asgari ücretin artırılmasını isterken AKP seçmenlerinin yüzde 78,4'ü "asgari ücretin yeniden düzenlenmesini" istiyor.

MHP seçmeninin de yaklaşık yüzde 75'inin asgari ücrette yeni bir zam yapılmasını istediğini gösteren çalışma iktidar blokunun liderliğiyle tabanının ayrı dünyalarda yaşadığını kanıtıyor aynı zamanda. Liderlikler müteahhitleri kurtarmakla uğraşırken iktidar partilerinin tabanındaki milyonlarca insan asgari ücretin açlık sınırının altında kalmasıyla derin bir yoksulluk yaşıyor.

ENFLASYON HIZLA YÜKSELİYOR

AÇLIK YAYILIYOR

FARUK SEVİM

Enflasyon son bir ayda yüzde 7 son dört ayda yüzde 32, son bir yılda yüzde 70 arttı. Bütün bu rakamlar elbette TÜİK'in kontrolden geçmiş, makaslanmış rakamları. Gerçek rakamlar ise bunun en az iki katı. Bağımsız araştırmacılar grubu ENAG son bir yıllık enflasyon rakamını yüzde 156 olarak açıkladı.

Bunlar genel fiyat artışları. Bunların bir de alt detayları var, onlar daha da vahim. Mesela gıda ürünlerinde son bir yılda TÜİK'e göre fiyat artışı yüzde 91, ENAG'a göre yüzde 190.

Gıdanın da alt gruplarında TÜİK'e göre ekme ve tahıllar yüzde 83; et yüzde 100; süt, peynir ve yumurta yüzde 79; katı ve sıvı yağlar yüzde 95; sebze yüzde 126 arttı.

İstanbul Ticaret Odası-İTO İstanbul'da gıda fiyatlarının yüzde 84 arttığını, Türk-İş ise Türkiye'de gıda fiyatlarının yüzde 85 yükseldiğini açıkladı.

Sosyal Güvenlik Kurumu-SGK verilerine göre Türkiye'de ücretlere sadece yüzde 42 zam yapıldı. Aslında bu oran pek çok işletmede gerçekleşmedi, asgari ücretin yüzde 50 artırılmış olması bu oranı yükseltti. Mesela emeklilerin zam oranı yüzde 30'larda kaldı. Emeklilerin durumunu tümüyle facia. 2 bin 500 lira en düşük maaş ve ortalama 3 bin 300 lira emekli maaşı ile zaten açlık seviyesinin de altındalar.

Hükümet yönetemiyor, işçilerin ayağa kalkması gerekir

Cumhurbaşkanı Erdoğan "Faiz sebep-enflasyon sonuç", "Hele siz bu kardeşinize yetkiyi verin, şu dolar-faiz ne olacak görürsünüz" diyordu. Geldiğimiz noktada halk açlık ve yoksulluktan perişan halde.

Erdoğan yine biz düzeltiriz diyor. Düzeltemez, çünkü kapitalizm bütün dünyada bir kriz içinde, Türkiye'nin krizi ise kapitalizmin krizinin en uç örneği şeklinde. Türkiye kapitalizminin krizini ne Erdoğan ne de muhalefet kapitalizm için tedbirlerle düzeltebilir.

2015'ten beri önce Arjantin oluruz sonra Venezuela diyoruz. Şu anda Arjantin'i geçtik, Venezuela olma yolunda ilerliyoruz.

Bu pahalılığa rağmen Cumhurbaşkanı Erdoğan vatandaşların haline şükretmesini, elindekileriyle yetinmesini, sahip olduklarının kıymetini bilmesini istiyor. 20 yıldır Türkiye'yi aralıksız yöneten Erdoğan'ın, ülkeyi uçuracağını söyleyerek getirdiği CB hükümet sisteminde geldiğimiz aşama "elinizdekilere şükredin" tavsiyesi oldu.

Türkiye 90'lı yıllarda da bu şekilde ağır bir enflasyon ortamı yaşamıştı. Ama o dönem işçi sendikaları, memur sendikaları hükümetlere karşı ayağa kalkmış, gösteriler yapmış, ücretlerin yükseltilmesi için çaba göstermişti. Nitekim ücretli çalışanların milli gelirden aldığı pay, bütün ekonomik krize rağmen 2000 yılında yüzde 37 idi. Şimdi bu oran yüzde 30'un altında.

Bu durumun ortaya çıkmasında işçi sendikalarının çoğunluğuna hâkim hale gelen, iktidar yanlısı bir avuç bürokrat sendikacının büyük payı var. Aynı zamanda işçi sınıfının birlikte mücadelesini örgütleyemeyen sektör eğilimlerin de günahı çok.

Sendikaların güçlü bir şekilde itiraz edebildiği, eylem yapabildiği, işçilerin, emekçilerin haklarını arayabildiği bir ortamda, bütün bu sorunları daha güçlü bir şekilde çözebiliriz.

880 LİRAYLA NE YAPILABİLİR?

Ortalama ücret artışlarının en az iki üç katı gıda fiyatlarında yükseliş gerçekleşmiş durumda. Türk-İş Nisan ayı itibarı ile açlık sınırının 5 bin 323 lira ile asgari ücretin epeyce üzerine çıktığını açıkladı. Hatta nerede ise ortalama ücretin bile açlık sınırına geldiğini gördük. Bütün bu veriler, çalışanların karnını bile doyuramadığını gösteriyor.

4 kişilik bir ailenin tek çalışanı var ve ortalama bir ücret alıyorsa eline net geçen maaş yaklaşık 6 bin 200 lira. Bu paranın 5 bin 320 lirası ile sadece beslenme harcamalarını karşılayabiliyorlar. Kalan 880 lira ile kira mı ödeyecekler, elektrik-doğalgaz faturalarını mı ödeyecekler ya da çocuklarını okula mı gönderecekler?

BARIŞTAN YANA
Yıldız Önen

HEPİMİZ GÖÇMENİZ, BİR ARADA YAŞAYACAĞIZ

Göçmenlere yönelik saldırganlık, linç girişimleri, yalanlara dayalı kampanya bir adım geriliyorsa on adım birden ilerliyor.

Bu yüzden, geçtiğimiz hafta yaptığımız basın açıklamasında vurguladığımız gibi, sorunun göçmenler olmadığı altını bir kez daha çizmek istiyorum:

"Göçmen sayısının artışı bir gerilim yaratmadı, göçmen sayısını ırkçı muhalif bir politik hat olarak kullananlar gerilimi artırıyor. Aşırı sağın yükselmesinin nedeni göçmenler değildir, göçmen karşıtlığının krizin çözümümü gibi kullananlara solun cevap üretmemiş olmasıdır sorun."

Sözde Erdoğan karşıtı, özde ırkçı

On sene önce Hatay'da Hatay elden gidiyor diye miting yapan göçmen karşıtları bugünkü kadar etki yaratamamıştı. Hatay elden gitmedi ama Erdoğan'a karşı muhalefet etmenin en bereketli yolu göçmenleri sorun olarak ele almak oldu. Göçmenler milliyetçiliğe oynamanın, Erdoğan karşıtlığı yapmanın, iktidara yüklenmenin, IŞİD karşıtı olmanın, "sekülerlik karşıtlarını" eleştirmenin, Kemalistlerle kaynaşmanın, gerçek kriz başlıklarını görünmez kılmanın, şiddet uygulayarak kadrolaşmanın, lümpen genç ögeleri örgütlemenin, linç girişimleriyle sokak hareketliliği inşa edip üye kazanmanın bir aracı haline getirildi.

Bu, muhalefetin geniş kesimlerinde alıcı buldu. Şu noktanın altını ısrarla çizmeliyiz: Sorun göçmenlerin sayısı değildir. Sorun göçmen sayısını kriz nedeniymiş gibi öne çıkartılması ve iktidarın göçmenleri korumasız bırakmasıdır.

Dünyanın en mücadeleci insanları, ölümden kaçmış, buraya gelmiş ve buradaki ağır ırkçı grupların zulmüne rağmen çalışan, ayakta durmaya çabalayan göçmenlerdir.

Sorunların kaynağı kim?

Göçmenler aynı zamanda Türkiye işçi sınıfının kopmaz bir parçasıdır. İrkçılığa karşı küresel mücadelenin sloganlarında söylendiği gibi bizi soyanlar başka ülkelerden gelenler değil, başka ülkelerden gelenleri de bizi de soyanlar bu ülkenin patronları.

Göçmenleri işçi sınıfının zayıf olduğu alan olarak gören, göçmen düşmanlığı yaparak örgütleyenler, işçi sınıfının hem dikkatinin gerçek sorunlardan, sorunların gerçek sorumlularından kaçmasına neden oluyor hem de işçi sınıfını bölüyor. Birlikte sermaye sınıfına karşı mücadele edeceği göçmenleri düşmanmış gibi gösteriyor.

Tek bir göçmene verilecek zarar bu yüzden tüm emekçilere, yoksullara verilmiş demektir.

Tüm emek örgütlerini, tüm demokratik güçleri, tüm insan hakları platformlarını, göçmenlere karşı yalanlar üzerinden örgütlenen ırkçı linç kampanyasına karşı harekete geçmeye çağırıyoruz.

Acil olarak harekete geçmeliyiz!

Göçmenlerin sahipsiz olmadığını göstermeliyiz!"

FAŞİZMİN ALIŞILAGELMİŞ SAĞDAN FARKI

ISABEL RINGROSE

Dünyanın her yerinde, faşist olarak tanımlanan, gün geçtikçe büyümekte olan birtakım hareketler var. Fransa'da öne çıkan örneği Marine Le Pen. Brezilya'daki Jair Bolsonaro'nun da ondan pek bir farkı yok. Fakat onların davranış dinamiklerini anlamak için faşizmin doğasına bakmak gerekir.

Kapitalist iktidarlar saldırgan otoriter rejimlerdir; yaşamın her alanına yönelik sert yaptırımlara başvururlar. Ancak ırkçılığın yükseldiği, devlet baskısının arttığı her örneği faşizm olarak kodlamak da doğru değildir. Gerçekte faşizm, her türden demokratik işçi sınıfı örgütünü tehdit olarak görür, en ılımlı sendika liderinin bile siyaseten yasaklı, hatta tamamen ortadan kaldırılmış olmasını arzular. Üzerinde egemenlik kuramadığı her bir bağımsız demokratik örgütlenme biçimi aynı tehditle karşı karşıya kalır.

Rus devrimci Lev Troçki, Adolf Hitler'in iktidarı ele geçirebileceği konusunda uyarıda bulunurken, "faşizm iktidara gelecek olursa kafatasınız ve omurganız üzerinden, dehşet verici bir tank gibi geçer" diyordu. Faşistler, seçimleri bile gerçekteki amaçlarına hizmet edecek şekilde kullanır. Örneğin, mecliste salt çoğunluğu toplamaya çalışmaz, bu türden kuralların kendileri için geçersiz kılınacağı bir ortam yaratmaya girişirler.

"Normal" zamanlarda, egemen sınıf öne geçebilmek, güç kazanabilmek için iş birliği ve tavizlerden oluşan, ikisinin dengelendiği bir yöntemle başvurmak zorundadır. Seçimler, hak ve özgürlüklerin tesisi, sendikalara tanınan özgürlük alanı ve siyasi partilerin farklı görüşlerini ortaya koyabilecekleri bir ortam gibi, kaçınılmaz olarak verecekleri tavizler vardır. Ancak kriz zamanlarında aynı yöntemleri kullanıp benzer başarılar elde etmeleri zordur. Dolayısıyla siyasi açıdan egemen olan sınıfın ve iş dünyasının önemli kesimleri böyle zamanlarda faşizm tehdidinde başvurma gibi riskli bir işe atılırlar.

Ancak faşizm, egemen sınıfa özgü bir silah olarak kalmayıp kendisini geliştirir ve "küçük burjuvazi" - küçük işletme sahipleri, serbest meslek sahipleri - arasında kabul gören bir kitle hareketine dönüşür. Çünkü, ne kapitalistlerin gücüne ne de işçilerin potansiyel kolektif gücüne sahip olan bu insanlar derinleşen krizler yüzünden ekonomik çöküş tehdidiyle yüz yüze gelmiştir.

Troçki, "faşizmin dağınık kitleleri birleştirip silahlandırdığını" söylüyor, kendilerine faşizm sayesinde bir yuva ve hareket alanı sunulan küçük burjuvaziye de "insan tozu" olarak nitelendiriyordu. Böyle bir düzen kurulduğunda yalnızca kapitalistlerin desteğini almakla kalmaz, işçi sınıfının en demoralize ve parçalanmış kesimlerini de kendisine çeker.

Faşizm sokaklara çıkıp solla düelloya girişmeyi, grevcilere saldırmayı sever, büyük sermayeye böyle yaranmaya çalışır. Aynı zamanda, yurtsever olmayan ve bu nedenle zayıf olarak knadığı egemen sınıfa yönelik sahte bir "devrimci" eleştiri üretir ki işçilere de hitap etmiş olsun. Güya "düzen karşıtı" olan bu retoriği, toplumdaki öfkeyi harekete geçirecek şekilde kurmuştur.

Faşizmin yükselişi yalnızca sistemin başarısızlıklarına bağlanamaz. Nitekim 1917 Rus Devrimi, benzersiz bir toplumsal kriz zamanında yaşanmış ama iktidarı ele geçirenler işçiler olmuştu. Çünkü sokaktaki o hareketi daha da ileriye

taşıyacak kadar güçlü bir devrimci hareket mevcuttu. Haliyle bu durum, toplumda egemenlik kurmak isteyen diğer güçlerden kurtulmaya çalışan herkesin sola yönelebileceği anlamına geliyordu. İşler buraya vardığında ortada güçlü bir devrimci parti veya hareket yoksa, Almanya örneğinde gördüğümüz gibi herkesin sağa çekilme ihtimali de vardır.

Alman devrimci Clara Zetkin, faşizmin başarısının, solun daha güçlü bir alternatif sunamaması sonucunda yaşandığını, neticede bunun sol adına siyasi bir yenilgi olduğunu vurguluyordu: Rusya'da başlayan devrimin ilerletilememiş olmasının karşılığında adeta bir rövanş yaşanıyordu.

Egemen sınıflar, toplumsal kargaşa zamanlarında iktidara tutunmaya çalışırken bir devrim ihtimalini zayıflatmak adına tüm faşist güçlerini harekete geçirir. Fakat bu aynı zamanda, işçi sınıfının kendisi için harekete geçememiş olmasının da trajik bir sonucudur.

Socialist Worker'dan çeviren Tuna Emren

ELON MUSK BİR TEKNOLOJİ PEYGAMBERİ DEĞİL, BİR TİRANDIR!

Elon Musk, "asi milyarder" havalarda poz verirken diğerleri gibi olmadığını göstermeye çalışıyor ama o da aslında gücü ele geçirir geçirmez tirana dönüşen, diğerlerinden hiçbir farkı olmayan bir parazit.

Tesla ve SpaceX'in CEO'su olan Musk'ın serveti 203 milyar sterlin civarında. Musk'ın babası Zambiya'da bir zümrüt madenine sahipti. Hatta bir keresinde, o yıllardan bahsederken şöyle demişti; "O kadar çok paramız vardı ki, kasamızı kapatamıyorduk."

Babasından devraldığı servetini, 2000'lerin başında yaşanan "dot com" olayı sayesinde büyüttü. Sonunda dot com balonu patlamış ve NASDAQ'daki hisseleri büyük değer kaybına uğrayan teknoloji şirketleri 1,7 trilyon doların ani-

den buharlaşıp gitmesine sebep olmuştu. Ama birileri de bu sayede süper zenginlere dönüştü. Musk o dönemde Zip2 adlı bir içerik sağlayıcı kurmuş ve bunu 300 milyon dolara satmayı başarmıştı.

Zambiya, kendisini Musk gibi sömüren sermayedarların elinde büyük acılar çekti. Oğlunun da babasından bir farkı yok; işçilerinin haklarına göz dikmeye dayalı bir yol izliyor. Servetine servet katmasını sağlayan Tesla işçilerini ezerken, fabrikalarında sektör ortalamasının iki katı kadar iş kazası yaşanmasına yol açtı. Tüm işçilerine, ücretler ve çalışma koşulları hakkında konuşmaları halinde yaptırım uygulayabileceği bir gizlilik anlaşması imzalatıyor; düşük ücret politikası dayatıyor; az sayıda işçiyi uzun saatler boyunca çalıştırıyor ve sendikalaşmalarına engel oluyor.

Güya bizim tarafımızda; toplum için çabaladığına, serbest piyasayı aşmaya çalıştığına, evsiz kalıp arkadaşında yaşamaya başladığına dair bir masal anlatıp duruyor. Oysa gerçekler onun, insanlığın hayrına değil zararına olduğunu kanıtıdır. Bunlar da yetmezse hatırlatalım; pandemide işçilerini çalıştırmaya devam etti, çocukların salgına bağışık olduğunu iddia etti, siyah işçilerine ırkçı tutumlarla karşılık verdi.

Şimdi de gözünü Twitter'a dikti. İfade özgürlüğü ortamı yaratmak için geldiğini söylüyor ama servetini büyütürken herkesten bolca veri toplayacağını, Twitter'ı kripto para piyasalarını yönlendirmek için kullanacağını tahmin edebiliyoruz. Hatta tüm muhalif sesleri susturmaya da çalışabilir.

“TRANSFOBİ SINIFLI TOPLUMUN HİYERARŞİK İLİŞKİLERİNDEN GÜÇ ALIR”

Toplumsal cinsiyetçiliğe karşı mücadele edenler arasında parlayan bir tartışmaya yanıt olması açısından DSİP LG-BTİ+ Çalışma Grubu'ndan Atilla ile yaptığımız röportaj aşağıdadır:

Sosyalistler, transların verdiği mücadelenin neresinde yer alır?

Trans olma hali halen dünyanın her yerinde yoğun olarak tartışılan bir konudur. Kimi toplumlar trans olmaya kısmen “normal” bir olgu olarak bakarken, kimi toplumlarda ölüm cezasını gerektiren bir “suç” olarak görülmektedir. LG-BTİ+'ların verdiği mücadele sonucunda günümüzde transların özgürlük alanı oldukça genişlemiştir, pek çok ülkede translar açık kimlikleriyle var olabilmekte, çalışma hayatında, yönetim mekanizmalarında, parlamentolarda yer alabilmektedir. Ancak transların – sosyalistlerin de var güçleriyle katılması ve desteklemesi gereken - özgürlük mücadelesi henüz son bulmamıştır.

Trans kime denir?

Yeni doğan bebeklere, cinsel organlarına bakılarak bir cinsiyet ataması yapılır. Penis olan bebeklere erkek, vajinası olan bebeklere kadın denir. Ancak bu her zaman doğru olmayabilir, kişinin kendi hayatını ve iradesini yansıtmayabilir. Daha açık bir ifadeyle, kişi, doğumunda kendisine atanan cinsiyetten hoşnut olmayabilir. Kendisine erkek kimliği atanan bir kişi kadın, kadın kimliği atanan bir kişiye erkek olabilir.

Doğduğunda kendisine “erkek” cinsiyeti atanan ancak kendisi kadın olan kişilere trans kadın, “kadın” cinsiyeti atanan ancak kendisi erkek olan kişilere trans erkek denir. Trans da cinsiyet kimliklerinden biridir; kişiler kendilerini doğumlarında atanan cinsiyetlerinden farklı, beyanlarıyla belirlenen bir cinsiyet ile ifade edebilir, ya da cinsiyet kimliğine ilişkin bir beyanı olmayabilir.

Translar “ameliyat” olmak zorunda mıdır?

Nasıl ki bedenlerinden hoşnut olmayan heteroseksüel kişiler, bunu değiştirmek için çeşitli tıbbî ve cerrahî yöntemlere başvuruyor iseler, trans kadınlar, trans erkekler ya da trans kişiler de aynı gerekçeyle çeşitli tıbbî ve cerrahî yöntemlere başvurabilirler. Bu bir zorunluluk değildir, tümüyle kişinin isteğine bağlı bir durumdur. Bu işlem(ler)e cinsiyet uyum süreci ve/veya geçiş süreci denir; ancak uyum kelimesinin transların “uyumsuz” kişiler olduğunu ifade ettiği, oysa bunun doğru olmadığı düşüncesiyle, bu kavramlar üzerinde halen tartışılmaktadır.

Şunu da belirtmek gerekir ki, trans kavramı cinsiyet kimliği ile ilgilidir, cinsel yönelim hakkında bir şey söylemez, Trans kişiler heteroseksüel, eşcinsel, biseksüel yönelimlere sahip olabildikleri gibi, bu cinsel yönelimlerin kendilerine yetmediğini veya uymadığını da düşünebilirler. Yani bir trans kadının lezbiyen, bir trans erkeğin gey olması mümkün olabileceği gibi, cinsel yönelimini başka bir şekilde de ifade edebilir.

Transfobi nedir?

Transfobi kavramı, trans kadınlara, trans erkeklere ve kendisini trans olarak ifade eden bütün kimliklere yönelik önyargı ve nefreti anlatır. Homofobi gibi transfobi de toplumda yaygın olarak görülür ve kendisini çok çeşitli şekillerde gösterir. Transları ve trans olmayı aşağılama, translara hakaret etme, dalga geçme, alaya alma, psikolojik veya fiziksel şiddet uygulama gibi söylem ve eylemlerin tümünü içerir.

Transfobinin esas nedeni bireysel veya psikolojik bir kordandan ziyade, sınıflı toplumun hiyerarşik ilişkilerinden güç alan, bu hiyerarşileri yeniden üreten bir toplumsal olgudur. Kapitalist egemen sınıflar, toplumun erkek ve kadın bireylerden oluştuğunu anlatır. Bu kadınlar ve erkekler, ancak karşıt cinsiyetten olan insanlara romantik ve duygusal bir yakınlık besleyebilirler. Buna göre toplumda başka cinsiyet kimlikleri ve cinsel yönelimler yoktur. Bu erkek ve kadınların görevi, evlenmek suretiyle bir aile kurarak çocuk yapmak ve kapitalist toplumun ihtiyaç duyduğu nüfus artışını sağlamaktır. Erkeğin görevi aileyi geçindirmek, kadının görevi de çocukları büyütmektir. Ezilenlerin mücadelesine bağlı olarak bu rol dağılımında kaymalar ve değişiklikler görülebilir, ancak erkeğin egemen, kadının ezilen olduğu kapitalist aile modeli, aynı zamanda toplumsal hiyerarşi ilişkilerinin yeniden üretildiği yerdir.

Transfobi nerede karşımıza çıkar?

İşte bu toplumsal hiyerarşi modeline uymayan LG-BTİ+'ların tümüne ve özelde translara yönelik nefret ve önyargılar, bundan ötürü egemen sınıfın çeşitli kurumları tarafından her gün yeniden üretilir ve toplumun her kesiminde bulunur. Devlet yöneticilerinin yakın zamanda pandeminin sorumluluğunu bile LG-BTİ+'lara yüklediği, medyada hemen her gün sapkın ilan edildiklerini unutmamak gerekir. Egemen sınıfın fikirleri her dönemde egemen fikirler olduğu için, transfobik fikirler toplumun her kesiminde yaygın olarak görülür.

“Dönme” olmak alay edilecek ve aşağılanacak bir durumdur, trans olduğu tahmin edilen bireylerin yüzlerine karşı veya arkalarından gülünür, dalga geçilir. Hastaneye gittiklerinde muayene olmakta zorlanırlar, kötü muameleyle karşılaşabilirler. Okulda akran zorbalığına uğrar, eğitimciler tara-

findan ötekileştirilirler. Aile kurumunu yıkmaya çalışmakla suçlanırlar ama evlenip aile kurmalarına da izin verilmez. Trans oldukları fark edilirse işe alınmayabilirler, alınmışlarsa işten atılabilirler, yoksulluğa ve zorunlu seks işçiliğine mahkûm edilebilirler. En sıradan yaşamsal haklar dahi, translar için zorlu bir mücadeleyle elde edilebilecek haklar anlamına gelir.

Trans mücadelesinin kazanımları nelerdir?

Transların verdikleri varoluş ve özgürlük mücadelesi, son on yıllarda büyük bir mesafe kat etti. 90'lı yıllarda translar durduk yerde gözaltına alınır, ağır işkencelerden geçirilir, dövülerek yol ortasında bırakılır, hastanelere dahi kabul edilmezken, bugün durum çok değişti. Transların üzerindeki baskıların son bulmadığını, özellikle İzmir'de peş peşe trans cinayetlerinin işlendiğini biliyoruz, ancak transların öz örgütlenmeleri ile LG-BTİ+ örgütlerinin verdiği mücadele sayesinde toplumdaki translık algısının değişmeye başladığını söylemek mümkün.

Eskiden toplumsal cinsiyet konuları eğitim kurumlarında hiçbir şekilde dikkate alınmazken, artık tıp fakültelerinde, sosyal hizmet bölümlerinde, diğer sosyal alanlarda bu konular yoğun bir şekilde ele alınıyor. Sınıflı topluma karşı mücadeleye ettiğini söyleyen kurumlar eskiden LG-BTİ+ ve trans varlığını dikkate almazken, bu durum da artık çok değişti. Kadın mücadelesiyle birleşen LG-BTİ+ mücadelesi, dünyayı değiştirme ve daha güzel bir yer kılma yolunda büyük adımlar atıyor. Kendisine “trans dışlayıcı radikal feminist” (TERF) adını veren ve translarla kadın hareketi arasına set çekmeye çalışan kişilerin, gerçekte ikili cinsiyet sisteminin ve dolayısıyla bu sistemden beslenen tüm bir toplumsal mekanizmanın bekasını istediklerini ise unutmamak gerekir.

GÖÇMENLERLE DA BÜYÜTELİM!

OZAN TEKİN

Türkiye her yaz olduğu gibi göçmenlere yönelik ırkçılığın ve nefretin körüklendiği bir iklime giriyor. Bu artık son yıllarda gelenek olmaya başladı. 2019'da göçmenlerin bayramlarda ülkelerine gidip gelebildikleri, dolayısıyla temelli kovulmaları gerektiği söylenilerek bir linç başlatılmıştı. Geçtiğimiz yaz, Afganistan'da Taliban'ın iktidarı ele geçirmesi üzerine oradan kaçanlar üzerinden benzer bir hava yaratıldı. 2022 yılında Ümit Özdağ'ın başkanlığındaki Zafer Partisi'nin provokasyonları üzerinden benzer bir süreç için doğru ilerleniyor.

Sosyal medyada genellikle yalan ve yanlış bilgiler üzerinden örgütlenmeye çalışılan nefret, sık sık kendini gerçek hayatta, sokaklarda ırkçı bir şiddet dalgası olarak gösteriyor. Bu linç yalnızca göçmenleri değil; Türkiye'de yaşayan herhangi bir yabancıyı, turisti, hatta Kürtleri ve Ermenileri de içine alan daha geniş bir ırkçı histeriye dönüşüyor. Son birkaç haftada yaşananlara bakalım: Ürdün ve Avustralya vatandaşı üç kişi, Başakşehir'de taksi bekledikleri sırada bir araçtan inen beş kişinin saldırısına uğradı. Üstelik bunların birisi 18 yaşının altında bir çocuk! Adana Doğanek'te göçmenlere yönelik saldırıda 4 kişi yaralandı. Antep'te, Şahinbey Vatan mahallesinde bir Suriyeli genç ırkçıların bıçaklı saldırısına uğradı, yaralandı. Ankara Kızılay'da Somalililerin işlettiği, tamamen Türkiye yasalarına uygun olarak ruhsatlı bir şekilde ticari faaliyet yürüten restoranı basan polisler, ırkçı sözlerle dükkânı tahliye etti. Somalililere "Kızılay'da istenmiyorsunuz" denildi. 12 yıldır Kütah-

ya'da yaşayan İranlı göçmen Gholam Reza Khajavi'nin idam tehlikesine rağmen sınır dışı edilmesi gündeme geldi. Göçmenlere yönelik bu girişimlerin tırmadığı günlerde aynı zamanda Ermeni milletvekili, yoldaşımız Garo Paylan 24 Nisan dolayısıyla ölüm tehditlerine maruz kaldı. Erzurum'da Kürtçe bir tabelaya yönelik nefret kusuldu, HDP binası önünde provokasyon tertiplendi. ırkçılık bu ülkenin tüm ezilenlerini hedef alan bir zehir ve göçmenlere yönelik ırkçılığa karşı güçlü bir barikat kurulamaması tüm dışlananları, azınlıkları güvensiz hissettirecek bir iklimi besliyor.

Yalanlar

Göçmen düşmanlığı çoğu zaman internette yayılan asılsız bilgiler üzerinden örgütleniyor. Son günlerde gündeme gelen "Sessiz İstila" adlı, Ümit Özdağ tarafından "ben finansa ettim" denilerek sahiplenilen ırkçı film bunun bir örneği. Bunun dışında birçok provokatif, yalana dayalı video da sosyal medyada dolaşıma sokuluyor. Bunların vardığı ana fikir ise şu: Türkiye'ye gelen yabancılar ve göçmenler buranın huzurunu kaçırdı, "sosyal dokusunu" bozdu. Bu göçmenler suç işliyorlar veya kötü birtakım şeyler yapıyorlar denilerek, Türkiye'deki ekonomik ve toplumsal sorunların kaynağı hepimizi fakirleştiren ve ezen sistem değil de buraya göç eden yoksul insanlarmış gibi bir manzara çiziliyor. Bu durum elbette en çok iktidar sahibi olanların, içinde yaşadığımız tabloyu yaratanların işine geliyor!

Yıllar geçse de bu yalanların tipi değişmiyor: Klasik olarak "kaçak elektrik kullanıyorlar"

denilerek pompalanan Kürt düşmanlığı, bu kez İstanbul'daki Suriyelilerin "kaçak doğalgaz kullandığı" yalanı üzerinden göçmen düşmanlığına evriliyor. Tüm dünyada tüm ırkçıların yaptığı gibi "İrkçi değilim ama..." denilerek başlanan cümleler, korkunç ırkçı hezeyanlarla son buluyor. Bu dalganın yarattığı basınç, ırkçılık karşıtı mücadelelerde yer almış kimi aktivistleri veya yorumcuları bile bir "göç sorunu"ndan bahsetmeye itebiliyor. İktidar ve muhalefet gibi "geri dönüş" planlarını tasarlamaya yöneliyor. Solda bir yenilenme umudu yaratacağı iddia edilen bir partinin başkanı "AKP'nin başımıza açtığı büyük bir belayla karşı karşıyayız. Geri göndereceğiz diyorlar. Seçim öncesi şov yapacaklar. Ne olur ki, bu kafayla 1 milyon Suriyeli gider, 5 milyonu gelir" diyebiliyor.

Göçmen grupları içerisinde elbette yanlış bir şeyler yapanlar veya suç işleyenler de olabilir. Ancak burada bu tutumun bireye değil belirli bir topluluğa mal edilmesi ırkçılığın ta kendisi. Türkiye toplumunda nasıl her tür sorun, farklı görüş, suça eğilim varsa göçmenler arasında da durum aynı. Ancak buradan yola çıkarak göçmenlerin toplumsal yaşamı olumsuz etkiledikleri iddiası doğru değil. Aynı iddia Fransa'da Le Pen, Almanya'da AfD tarafından Türkiyeliler de içeren başka topluluklara karşı kullanılıyor. İrkçıların iddialarının her yerde aynı olması tesadüf mü? Değil. Göçmenleri hedef seçmek için gösterilen bahaneler ırkçılar tarafından bizzat kurgulanıp inşa ediliyor. Dolayısıyla bunlara prim vermek, milyonlarca insanın hayatını tehlikeye atan çok ciddi bir kara propagandaya geçit vermek anlamına geliyor.

İktidar da muhalefet de çare değil

Bu ırkçı kışkırtmaların içerisinde, muhalefet safları açısından Suriyeliler "anti-AKP" propagandanın bir aracı olarak görülüyor, Kılıçdaroğlu hâlâ göçmenleri "iki yıl içinde göndereceklerini" söylüyor. Bunun yanında iktidar da geri gönderme merkezlerinin sayısını artırıyor, sınıra konutlar inşa ederek oraya geri göndermeleri başlatmayı umuyor. Savaşta kaçıp gelmiş milyonlarca insanın "geri gönderilmesi" gerektiği fikri, ne insani ne siyasi olarak doğru. Akşener'inden CHP'sine, hepsi "gönüllü" bir geri dönüş olacağını söylüyor. Ancak göçmenlerin Türkiye'de resmi olarak "mülteci" statüsü yokken, yukarıda saydığımız saldırılar gerçekleşiyorken, burada bir "gönüllülükten" söz edilemez. Gönüllülük için öncelikle burada insanca yaşam koşullarının sağlanması, tehditlerin bertaraf edilmesi gerekir. İnsani olarak yaratacağı trajedinin yanı sıra siyasi olarak da göçmek bir hak. Sosyalistler insanlık tarihinin bir aşamasının ürünü olan devletlerin sınırlarını kutsayarak, içinde yaşadıkları coğrafi bölgeye kimsenin girmemesi gerektiğini savunmazlar; sınırdan girenlerin "düzenlenmesi" gerektiği gibi egemen sınıfın işçileri ve yoksulları disipline etmeye yönelik fikirlerine eklenmezler. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, sığınmayı bir insanlık hakkı olarak tanımlıyor. Yani birtakım ülkelerin kapılarını başka ülkelere kaçanlara açması, birtakım toplumların bu gelenleri kabul etmesi bir lütf değil. Aksine, bunu yapmadığımızda insan haklarını çiğnemiş oluyorsunuz.

dayanışma hareketine geç
hepimiz göçmeniz
sınırları açın
ırkçılığa hayır
ırkçı saldırılara durde
mültecilik haklıdır!

YANLIŞMAYI

ÇÖZÜM NE?

Göçmenler bir "sorun" değil. Çözülmesi gereken sorun göçmenlerle ilgili değil, onlara saldırılarıyla ilgili. Bunun yolu da en başta göçmenlere eşitlik içerisinde, kardeşçe yaşayacağımız hakların verilmesinden geçiyor.

Mültecilerin önüne çekilen setler, çitler, duvarlar kaldırılmalı. Sığınma hakkı tanınsın. Göç ettikleri ülkelerde sığınmacılara resmi statü verilsin. Göçmenlerin böyle bir statüye sahip olması, meseleyi "hayırseverlik", "ev sahipliği" vb kavramlarla değil haklar ekseninden ele almamızı sağlayacaktır. Şu an göçmenler bir gün evlerine göndereceğimiz "misafirler" gibi ele alındığı için sağlık, eğitim, barınma, çalışma yaşamına katılım gibi kritik konularda kalıcı çözümler düşünülüyor ve günü kurtaracak tedbirlerle idare ediliyor. Bu yaklaşımlar terk edilmeli, asimilasyona değil uyuma dayalı politikalarla göçmenlerin topluma entegrasyonları sağlanmalı.

Sığınmacıları gerçek dışı haberlerle hedef gösteren tüm medya kurumlarına ve siyasetçilere yaptırım uygulanmalı. Bunların kışkırttığı linç ve saldırılara karışanlar hukuk yoluyla cezalandırılmalı.

Göçmenler acıyarak baktığımız, yardım etmemiz gereken kimseler değil; kendi ülkelerinde diktatörlerine karşı ayaklanmış, direnmiş, Türkiye işçi sınıfının müttefiki ve mücadelede ortağı, paydaşı olacak bir topluluk. Hayatındaki sorunların kaynağı olarak patronları, hükümetleri ve kapitalizmi değil de göçmenleri suçlayan bir işçi hareketi kolektif davranamaz, başarı elde edemez. Göçmenlerle ittifak kurarak ortak mücadele yürüten emekçiler ise gerçek suçlulara karşı kazanımlar elde etme şansına sahiptirler. Enternasyonalizm ve işçi sınıfının birliği bu yüzden son derece önemli. Yaşamın dayanışma!

AŞAĞIDAN YUKARI MI YÜKSELİYOR?

İrkçilik gibi ayrımcı ve işçi sınıfını bölen, birbirine düşman eden fikirler, her zaman egemen sınıflar tarafından üretilir, tavandan tabana doğru yayılırlar. Suriyelilerle Türkiyelilerin birbirine düşman olmasından kâr eden patronlardır. Türklerle Kürtlerin düşman olmasında da durum böyledir. Farklı ulusal kimliklerden işçilerin, patronlara karşı ortak bir mücadele yürütmelerinden se, birbirlerinden nefret etmeleri egemenlerin çıkarıdır. Suriyelilere düşmanlık da sağcı düzen partileri tarafından üretiliyor. Suriyelilerin Türklere karşı olduğu, kültürümüzü bozdukları vb argümanlar Türk milliyetçiliğini kutsuyor. Yerelerde Suriyelilere yönelik zaman zaman görülen linç girişimlerini de genelde örgütlü ırk

çı güçler kışkırtıyor. Dolayısıyla buna karşı hegemonya kuracak bir kitlesel ırkçılık karşıtı kampanya, tabanda, işçi sınıfı içerisinde, egemen sınıfın mülteci düşmanlığı politikasına karşı ara vermeksizin mücadele ederek kitleselleşebilir. Sosyalistlerin geleneği, antisemit pogromların yaşandığı Rusya'da Yahudi mahallelerinin etrafında işçi milisleriyle nöbet tutan Bolşeviklere dayanıyor. Şu anda da emek örgütleri, solun geniş kesimleri göçmenleri korumak ve onlarla dayanışmak için böyle bir çaba içerisinde girmeli. Türkiye'de de mültecilere karşı kurulan "milli mutabakat" ortamına karşı sesimizi yükseltmeli, mülteciler için bir şeyler yapan tüm grup ve örgütlerin bir araya gelmelerini sağlamalıyız.

YERYÜZÜNÜN BİRKAÇ METRE ALTI

Karl Marx 5 Mayıs'ta doğalı 204 yıl oldu, *Komünist Manifesto*'yu Friedrich Engels'le birlikte yazalı 174 yıl.

Üzerinden bu kadar zaman geçtikten sonra, yazdıklarının bizim için bir anlamı, faydası, önemi olabilir mi?

Olabilir. Ve var.

Örneğin, bugün Türkiye'de olup bitenlere, konuşulup tartışılanlara bakarsak Suriyeli göçmenler meselesinden daha önemli bir konu olmadığı ve daha epey bir zaman da olmayacağı çok açık.

Marx'ın yazdıkları arasında bu konuyla ilgili bir şey var mı? Var.

Manifesto'nun en temel sloganlarından biri doğrudan bu konuyla ilgili olarak yazılmış gibi adeta: "Bütün ülkelerin işçileri birleşin!"

Bu, Sovyetler Birliği'nin resmî armasında yer aldığı için beylik ve biraz da anlamsızlaşmış bir slogan.

Oysa Marksizm'in özünü belki de en iyi yansıtan slogan.

Diyor ki, 1) Sosyalizm işçi sınıfının marifetidir, 2) Millet, milliyet, etnisite, millî sınırlar, vatan filan işçi sınıfını ilgilendirmez.

Birincisi açıklama gerektirmeyecek kadar basit. Devrimin öznesi işçi sınıfıdır, parlamento veya "halklar" veya "ezilenler" değil.

İkincisi, yani enternasyonalizm, somut bir gereklilik. Engels'in dediği gibi, "Bir başka ulusu ezmeye devam eden bir ulusun özgürleşmesi mümkün değildir." Niye? Çünkü kendi egemen sınıfıyla, kendi devletiyle birlik olup başka bir ulusun ezilmesini onaylayan bir işçi sınıfı, kendisini ezen egemen sınıfı ve devleti deviremeyecek, özgürleşemeyecektir.

Suriyeli göçmenler iyi bir örnek oluşturuyor.

Süleyman Soylu şöyle demiş, "Fabrikanda Suriyeli'yi çalıştır, sömür, sigortasını yaptırma. Sonra ayak ayak üstüne at, 'Ne olacak bu Suriyelilerin hâli' de. Bir milyon insan gidecek. Kim isyan edecek biliyor musun? O iş sahipleri."

Evet, çok garip, ama Soylu doğru söylüyor! Göçmenlerin fabrikalarda ucuz emek olarak çalıştırılması tabii ki patronların, işverenlerin işine yarıyor, kârlarına kâr katıyorlar. Ama sadece kâr meselesi de değil. Türk işçiler patronla uğraşacağına Suriyeli göçmenlerle uğraştığında, onları dışlamaya çabaladığında, sınıf bölünüyor, örgütlenmek çok daha zor oluyor. Yani patronlar iki defa kârlı çıkıyor.

Milliyetçilik, ırkçılık, ayrımcılık işverenlerin ekmeğine yağ sürer.

Marx'ın sözleriyle ifade edersek:

"İşçinin milliyeti Fransız, İngiliz veya Alman değildir; emektir, ücretli köleliktir, kişinin kendini satmasıdır. İşçinin hükümeti Fransız, İngiliz veya Alman değildir; sermayedir. İşçinin yerli oksijeni Fransız, İngiliz veya Alman havası değildir; fabrika havasıdır. İşçinin sahip olduğu toprak Fransız, İngiliz veya Alman toprağı değildir; yeryüzünün birkaç metre altıdır."

İKLİM ÇÖKÜŞÜNÜ NASIL DÜRDÜRÜRECEĞİZ?

TUNA EMREN

Güney Afrika'da sendikalar ve işsizlerin ittifakıyla yükselen *Dışlananların Feryadı* (The Cry of the Excluded) hareketi pandemi sırasında yaptığı açıklamada şu talebi dile getiriyordu:

3 milyon kişiye iş istiyoruz!

Dışlananların 2 milyonu sağlık hizmetlerinde çalışacak, yaşanabilir konutlar inşa edecek, sanitasyon altyapısı kuracak, toplumun ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik işlerde görevlendirilecek.

Bir milyon işsiz de 15-20 yıl içinde sera gazı emisyonlarını yüzde 80'den fazla azaltabilecekleri bir düzenlemeyle, iklim mesleklerinde istihdam edilecek.

Talepleri çok net. Fakat o zamanlarda henüz Ukrayna işgal edilmemiş, bu savaşı fırsat bilen siyasi iktidarlar bir kez daha fosil yakıt yatırımlarına dönüş sürecini başlatmamıştı. Bunu göze alamadıkları ama ortaya iklim krizini sonlandıracak gerçek bir çözüm de koyamadıkları inanılmaz bir atalet evresinde bizleri oyalamaya devam ediyor, krizi çözümsüz bırakıp sera gazı emisyonlarını yükseltiyorlardı.

Şimdi bu tabloya daha fazla yoksullaşma, daha da büyüyen işsizlik oranları, turmandırılan bir gıda krizi ve savaş da eklendi.

Sonuçları açısından tam bir fiyasko olan COP26 iklim zirvesi de henüz gerçekleştirilmemişti o zaman. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC), "3C'lik ısınmaya doğru gidiyoruz", diyen son raporu da yayımlanmış değildi.

İklim afetleri yılı olarak tarihe geçen 2021'e henüz adım atmamıştık. Dünya genelindeki binlerce orman yangını, milyonlarca insanı göçe zorlayan iklim afetleri, binlerce kişiyi öldüren sıcak hava dalgaları ve dondurucu soğuklar, yıkıcı kasırga ve tayfunlar kapıyı çalmak üzere bekliyordu.

İklim çöküşü gerçekten de bilim insanlarının öngördüğünden çok daha hızlı gerçekleşiyor.

2022'de afetler yine art arda gelmeye devam etti. Yakıcı sıcak-

lar çok daha erken başladı ve daha şiddetli yaşanıyor. Örneğin, gazetemizin bu sayısının yayımlandığı günlerde Hindistan ile Pakistan'daki dayanılmaz sıcaklıklar daha şimdiden bir toplumsal yıkıma sebep olmaya başlamıştı.

Bazı bilimsel raporlara göre, 3C'lik ısınma 1-4 milyar insanın susuz kalmasına yol açacak, açlıkla boğuşan milyonların yanına 150 milyon kişi daha ekleyecek. Aynı raporlar, iklim krizinin her yıl 100 milyondan fazla insanın yaşamını tehdit edeceğini ve 2050'de 25 milyon ila 1 milyar insan arasında olması beklenen muazzam bir nüfusun bu yıkımdan payını alacağını öngörüyor.

Kitlesel, birleşik bir mücadelenin hemen harekete geçirilmesi gerek

Bu gidişatı durdurmak için yapmamız gereken şey çok açık: Küresel emisyonların yüzde 90'ına acilen son verilmesi gerekiyor ki yerküre yaşamını tehlikeye atacak ısınma sınırını, yani 1,5C'yi aşmayalım. Bu sınırı geçerse geriye dönüşü olmaz.

Emisyon kesintilerinin hemen yapılmaya başlanması gerekiyor; 10 yıl içinde ya da 20 yıl sonra, aşamalı, yavaş yavaş değil, hemen! Ve bunu başarmanın tek yolu da yenilenebilir enerji dönüşümü başlatmaktır – ki böyle bir tasarım ile olağanüstü bir istihdam fırsatı yaratılmış olur.

Bu hedefin (yüzde 90'lık kesinti), öncelikle sadece elektriğin yenilenebilir enerjiyle elde edilmesiyle bile başarılması mümkün. Elbette bunun bir anlamı da tüm taşıtların, tüm binaların, her türlü enerji ihtiyacının yenilenebilir elektrik altyapısıyla karşılanabilir hale getirilmesidir – ki bu da yine diğerinin üzerine eklenecek şekilde, kayda değer bir istihdam fırsatı sunar.

Şimdi Güney Afrika'daki taleplere dönelim, çünkü emisyonları yüzde 90 azaltmak istiyor ve bunu yenilenebilir enerji dönüşümünü başlatarak yapabileceğimizi biliyorsak, o zaman böyle bir dönüşümü başlatabilecek hamle de konuşmamız gerekiyor.

Dışlananların Feryadı 3 milyon iklim işi talep ediyordu. İşsiz-

İklim afetleri yılı olarak tarihe geçen 2021'e henüz adım atmamıştık. Dünya genelindeki binlerce orman yangını, milyonlarca insanı göçe zorlayan iklim afetleri, binlerce kişiyi öldüren sıcak hava dalgaları ve dondurucu soğuklar, yıkıcı kasırga ve tayfunlar kapıyı çalmak üzere bekliyordu.

liği sona erdirirken ülkeyi fosil yakıt bağımlılığından kurtarıp güneş ve rüzgâr altyapısına geçirmek, toplumun refah düzeyini artırmak için gereken istihdam tasarısı buydu. Elbette her ülkenin öncelikli toplumsal ihtiyaçları ve işsiz sayısı farklıdır. Türkiye İstatistik Kurumu'na göre, Türkiye'de 8 milyon kişi iş arıyor. Öyleyse bizim talebimiz de "8 milyon iklim işi!" olabilir.

Ancak bu da yeterli değil; yaşamakta olan tüm krizleri turmandırılan (gıda, ekonomi, iklim, yoksullaşma...) ve kapitalistlerin yeniden fosil yakıtlara dönmek için bahane olarak sığındığı, özünde emperyalistler arası bir güç savaşı olan Ukrayna'nın işgaline de hayır diyen bir hareket olmalı bu.

Gücü elinde bulunduran kapitalistler bir krizin çözümünü yeni krizler yaratmakta görüyor, halihazırdaki krizleri büyüterek ilerliyor. Hepimizi kaçınılmaz kayıplar verdiğimiz bir duruma sürüklüyor olmaları kimin umurunda! Üzerimize saldıkları musibetlerin hepsi tıpkı güç gösterisi savaşları gibi, iklim krizi gibi, son iki yılda dünyanın her yerini vuran iklim afetleri gibi, otoriter iktidarlar gibi, ırkçılar gibi, patriyarka gibi, fosil yakıtlar gibi küresel ölçekli tehditler. Nitekim enerji de küresel ekonominin her bir parçasını kuşatmış olan kilit bir sektör. Dolayısıyla, ekonomik eşitsizlik ve çevresel sağlamlık mücadelelerini de birbirinden ayıramayız.

Öyleyse iklim çöküşünü sonlandıracak taleplerimizin sokakta, birleşik bir mücadelenin bastırılmaz sesiyle dile getirilmesi gerektiği de ortada. Çünkü bu yolda devam edersek savaş üstüne savaş, kriz üstüne kriz yaşanacak olan, hepimizin yoksullaşacağı, kıtlıklar ve su krizleri yüzünden her yıl milyonların göçe zorlanacağı, yaşamak değil hayatta kalma çabısından ibaret bir geleceğe sürüklendiğimize hiç şüphe yok. Ne kadar çok insan bu büyük mücadeleye katılır, sesimiz ne kadar yüksek çıkarsa, daha iyi bir dünyada yaşama şansımız o kadar artar.

Bu yağma ve barbarlık düzenini sonlandırabilecek, olayların yönünü değiştirecek olan, "... kişiye iş" gibi, "savaşlara değil adil bir dünyaya yatırım" gibi net taleplerle sokağa çıkan, sayısı binleri bulacak, binlerin milyonlara dönüşeceği bir kitle harekettir.

İnsanca yaşayabileceğimiz bir dünya hayali, gerçekleri ve net taleplerini sokaklardan haykıran bu büyük mücadelenin gücüyle gerçeğe dönüşecek.

New York iklim grevi, 2019, Erik McGregor.

1 MAYIS'IN ARDINDAN

ŞENOL KARAKAŞ

1 Mayıs öncesi çok esaslı politik ve ekonomik başlıklarda öne çıkan krizler ne yazık ki kapsamlı bir şekilde işlenemedi. Sol içinde inanılmaz bir vurdumduymazlıkla Ukrayna işgali Ukraynalı faşistlerin Putin tarafından kafalarının ezilmesi olarak ele alınıp meşrulaştırılmaya çalışıldı. Yine de işgale karşı ses çıkartanların sayısı kıyaslanamayacak kadar çok ve 1 Mayıs, Ukrayna işgaline karşı gür bir sesin çıktığı bir alana dönüşebilirdi.

Öte yandan, Gezi direnişi davasının akıllanmaz kararları, mitinge katılan tüm örgütlerin birleşik öfkelerini çekmişti. Her kortejden "Gezi halktır yargılanamaz" sloganları atılıyor ama Gezi davasında yargılanan Osman Kavala, Çiğdem Mater, Mine Önerden gibi arkadaşlarımız ama esas olarak davanın bütüne karşı on binlerce insanı seferber edecek bir

kampanya örülemediği için 1 Mayıs alanının merkezi tepki başlığı olarak öne çıkamadı gezi davası kararı.

Herkes öfkeli

Fakat 1 Mayıs bir açıdan da fırsatı tam olarak değerlendiremediğimiz bir gün oldu. Görülmemiş bir ekonomik krizin içerisinde debeleniyoruz. Her gün bir öncekinden daha ağır bir fakirliğe itiliyoruz.

OECD ülkeleri arasında Türkiye kendisine en yakın enflasyon oranına sahip olan ülkelere 4,5 kat fark atmış durumda. Yoksul kitleler tam bir yıkım yaşıyor. Temel gıda fiyatları, ev kiralari, sağlık ücretleri bir daha asla ucuzlamayacak. Bu çok açık ve hiç de görmezden gelinemeyecek bir hızla açlar ve işsizler ordusu olarak birikiyoruz.

İktidarın apaçık beceriksizliğinin ve tercihlerinin ürünü olarak tırmanan ve faturası yoksullara ödetilen krizin yarattığı tepki, yüz binlerce işçinin 1 Mayıs alanında buluşması için çok önemli bir katalizör işlevi görebilirdi.

1 Mayıs birleşik zemin olmalı

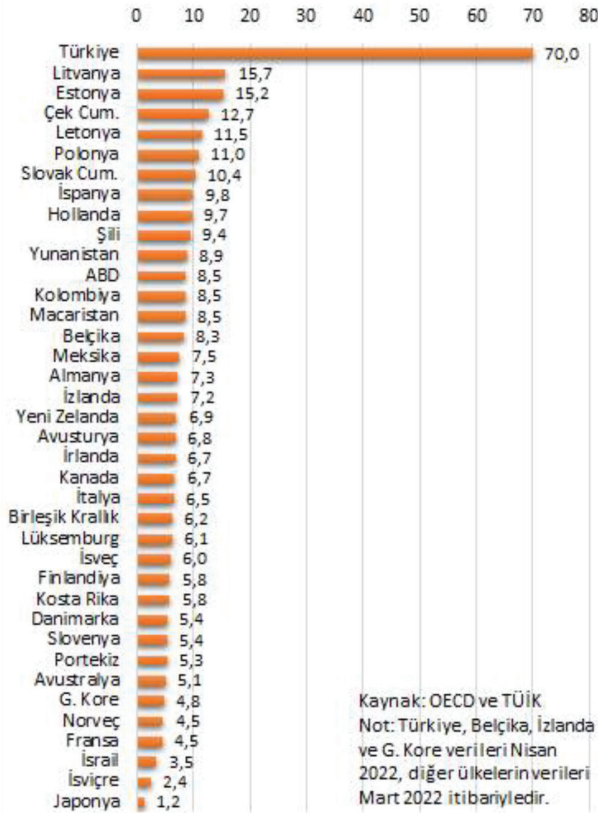
Kasım ayından beri binlerce işçinin katıldığı yaklaşık 100 fiili grev ar. İklim aktivistlerinin irili ufaklı eylemleri, ekolojik sistemi inşaat maden şirketlerine karşı korumak isteyen yerel direnişler var, barınmıyoruz diyen öğrenciler, nefret dalgasına teslim olması istenen göçmenler, dernekleri kapatılan kadınlar, kadın cinayetlerine direnen İstanbul Sözleşmesi için savaşan kadınların hareketi var, haklarını söke söke almak için milim geri adım atmayan

KHK'lılar, Gezi direnişini sahiplenen binlerce insan, insanların hayatını korumak için mücadele ederken hayatlarını korumak için de direnen sağlık çalışanları var, Pandemide kriz içinde kalan sanatçılar, en temel demokratik hakları gasp edilen Kürtler, barış isteyen binlerce insan var.

1 Mayıs, bu muhalefetin toplamının 1 Mayıs'ı olabilirdi. Buradan 1 Mayıs'ın başarısız bir miting olduğu sonucu çıkmaz, sadece iz bırakan, iktidarı zorlayan, sonraki eylemlerin önünü açan ve özellikle sendikaların birleşik mücadelesi için itici olan bir miting olmadığı sonucu çıkar. Yoksa, içinde bulunduğumuz koşullarda on binlerce işçinin bir araya gelmesi, sloganlar atması, OHAL döneminin ardından en etkili 1 Mayıs mitinginin örgütlenmiş olması çok önemlidir.

Bu önem şu üç olguyu görmezden gelmemize neden olmamalı: i). 1 Mayıs'ta bir miting gerçekleşeceği 360 gün öncesinden bellidir. Mitingin örgütlenmesi son iki haftaya bırakılmamalı ve özellikle meydan tartışmasına mahal verilmemelidir. Aylar öncesinden tüm öfkeli kesimler davet edilerek 1 Mayıs, kutlanacağı alandan yapılacak kampanyaya kadar ilan edilmelidir. Bu sene mitinge neredeyse iki hafta kala emek örgütleri halen Maltepe için çağrı çıkartmış değildi. ii) Özellikle aşağıdan kurulacak ağlarla 1 Mayıs'ın tüm emek örgütlerinin birleşik eylemi olması için irade sergilenmeli. iii) Solun birbirine birbirini gösterdiği rekabetçi ortam yerine, birleşik bir şekilde işçi sınıfının iktidara meydan okuduğu bir zemin olarak örgütlenmelidir.

OECD ülkelerinde yıllık tüketici enflasyonu (%)

MÜCADELENİN İÇİNDEN

Faruk Sevim

GÖÇMEN DÜŞMANLIĞI İŞÇİ DÜŞMANLIĞIDIR

Göçmenlere dönük ırkçı saldırılar giderek artıyor. Göçmenler hakkında üretilen en önemli iddialardan birisi de "işlerimizi elimizden aldıkları, ucuza çalıştırdıkları, ücret düzeylerini düşürdükleri" şeklinde.

Bu gerçeklerle örtüşmeyen bir propaganda.

Göçmen işçilerin çok kötü koşullarda ve düşük ücretlerle çalıştırıldıkları bir gerçek. Türkiye'de ve bütün dünyada kapitalistler daha fazla kâr elde etmek için göçmen işçileri sonuna kadar sömürüyorlar. Sigortasız, kayıt dışı çalıştırıyorlar, asgari ücreti bile vermiyorlar.

Bunun sorumlusu kim, göçmen işçiler mi? Elbette hayır. Bunun sorumlusu en başta kapitalist sistem olmak

üzere bütün kapitalistlerdir, patronlardır, bu adaletsizliğe göz yuman devlet görevlileridir, bu konuda hiçbir şey yapmayan sendikalar.

İşçi sınıfının çıkarlarını korumak en başta sendikaların görevidir. Göçmen işçiler işçi sınıfının bir parçasıdır. İşçileri sigortasız çalıştırmak suçtur, bunu önlemesi gereken en başta sendikalar.

İrkçi kesimler göçmen düşmanlığı yaparak aslında işçi sınıfını bölmekteler. Çünkü kapitalistler göçmen işçileri kullanmaktan asla vaz geçmeyecekler. Kapitalist ekonomilerin krize yuvarlandığı, Türkiye'nin kapitalist sistem içinde krize en ağır şekilde yakalanan bir ülke olduğu açıkça ortada iken; kapitalistler ucuz göçmen emeğini daha da fazla sömürmeye çalışacaklar.

İrkçilerin göçmen düşmanlığı işte bu noktada tam da kapitalistlerin çıkarlarına çok uygun bir davranış şeklidir. Böylece sinen, korkan göçmen işçiler, şimdi aldıklarının çok daha azı ücretlerle çalışmaya razı olmaktadır.

Göçmen işçilerin giderek düşen ücretleri, tüm işçi sınıfının ücret düzeyini de aşağı çeker. Bugün yaşamakta olduğumuz düşük ücret politikasının ana kaynağı, göçmenlerin düşük ücretle çalıştırılabilmesidir.

Bu kısır döngüden çıkışın yolu; göçmen işçilere yönelik ırkçı propagandalara inanmak, hezeyanlara kapılmak, göçmenlerin gönderilmesini istemek değildir.

Kapitalist sistemin krizde olduğu bir zamanda zaten kapitalistler ucuz göçmen işçiliğinden asla vaz geçmezler.

Ö halde ne yapmalıyız? İş ve sendika yasaları göçmen işçilerin örgütlenmesinin önüne herhangi bir engel koymamaktadır. Bütün göçmen işçilerin sendikalarda örgütlenmesini sağlamalıyız. Sendikalarda örgütlenen göçmen işçiler, ücret ve diğer haklarını alabildikleri oranda, Türkiyeli işçilerin de ücret ve diğer hakları insanca bir seviyeye çıkabilir. Sendikalar acilen göçmen işçilerin örgütlenmesi için bir araya gelmeli, çağrı yapmalıdır.

PUTİN: YALANLARA VE İŞGALE DEVAM

ŞENOL KARAKAŞ

Rusya devlet başkanı Putin'in 9 Mayıs konuşmasına militanist bir gövde gösterisi eşlik etti. Rusya'da 28 kentte gerçekleştirilen gösterilere 65 bin asker, 24 bin silah ve 400 askeri hava aracının katıldığı açıklandı.

9 Mayıs Nazilerin savaşı kaybettiklerini kabul ettikleri teslim anlaşmasının imzalandığı gün. Özellikle Putin iktidarı boyunca bu günü Rus ordusunu övmek ve millî bir gün yaratarak toplumun milliyetçi bir histeride birleşmesi için kullanıyor. Bir anmadan çok tıpkı Türkiye'deki millî bayramlar gibi devlet ideolojisinin pekiştirilmesi ve bugünkü politikaların ve devlet iktidarının meşrulaştırılması için kullanılıyor.

Bu nedenle, Putin'in 9 Mayıs konuşmasında Ukrayna işgalinin başlangıcında söylediklerini tekrarlaması çok şaşırtıcı olmadı. Tüm dünyayı tehdit edip etmeyeceği tartışılırken, Putin anti faşist yalanlarla Ukrayna'nın bu sefer sadece bir bölgesindeki işgali meşrulaştırmaya çalıştı.

Anavatan için savaş yalanı

Putin Rus askerlerinin "anavatan ve geleceği için savaştığını" söyledi. Bu, tüm işgalci devletlerin ABD'nin Necon'larından esinlenerek daha sık dile getirmeye başladığı bir iddia. ABD, Afganistan ve Irak'ı, önleyici savaş doktrini adını verdikleri bir askeri terimle işgal ederken, ABD'ye yönelik saldırganlık ihtimalini önlemek için işgalleri başlattığını ilan etmişti. "Benim topraklarımda bir saldırıya uğramamak için başkalarının topraklarını yakıp yıkmaya" stratejisi elbette baştan sona yalana dayalıydı. Örneğin 2000'li yılların başında o zamanki ABD başkanı George W. Bush'un iddia ettiğinin aksine Irak'ta Saddam Hüseyin'in elinde kitle imha silahı bulunmuyordu.

Rusya ise "Tarihî topraklarımıza izinsiz girmek için Donbas'ta Rusya açısından tehlike arz eden bir operasyon hazırlıyorlardı." diyerek ve Kiev'de nükleer silah potansiyeli ve NATO üssü gibi bahaneler öne sürerek Putin'in konuşmasında söylediği gibi "Bize yakın topraklar ve bu bizim ve sınırlarımız için açık bir tehdit haline geldi." sonucuna vararak işgali meşrulaştırıyor. Irak'ta kitle imha silahı yoktu, Kiev'de de nükleer silah ve NATO üssü yok.

Putin Ukrayna işgalini meşrulaştırmak için Rus askerlerinin anavatanları için savaştığını da söyledi konuşmasında. Böylece bir taşla birden çok hedefi vuruyor ve özellikle Ukrayna'nın anavatanının bir parçası olduğunu da ima etmiş oluyor. Yine de Putin'in hedefi daralttığı da gözlerden kaçmadı. "Vatanımız Rusya'nın güvenliği için savaşıyorsunuz" demeden önce cümlelerin başına, "Bugün Donbas'taki halkımız için" vurgusunu itinayla ekledi. Kiev'i üç günde alamayınca Rus ordusunun savaşı daha dar bir alanda sürdürmeye karar verdiğini düşünmek mümkün.

Hitler'le kim iş birliği yaptı?

Türkiye'de de inanılmaz bir alıcısı bulunan Ukraynalı Naziler yalanı, Putin'in konuşmasının aslı ögesi idi. Konuşmanın, "Tüm silahlı güçlerimizi ve Donbas'ın milislerine sesleniyorum. Ana vatan için savaşıyorsunuz. Hiç kimsenin İkinci Dünya Savaşı'ndan çıkarılan dersleri unutmayacağı bir gelecek için savaşıyorsunuz" bölümü, Putin'in Ukrayna ve Naziler arasında kurduğu bağlantıyı hiç utanmadan tüm dünyaya yeniden ilan ettiğini gösteriyor.

II. Dünya Savaşı'nda hem tüm dünyada ama özellikle Yahudiler söz konusu olduğunda Avrupa'nın göbeğinde yaşanan bir trajediyi bir başka ülkenin işgali için gerekçe olarak sunmak bir diktatöre yakışabilir ama bunun özellikle Türkiye'de

kendisine sol ve muhalif diyenler tarafından sorgusuz sualsiz kabul edilmesi çok ilginç bir problem.

Oysa Stalin Rusya'sının Nazilere karşı kahraman direnişi iddiası bir dizi gerçeği maskeliyor. Bunlardan birincisi Hitler ve Stalin arasında imzalanan anlaşma ve gizli ek protokol. Protokol Polonya, Finlandiya, Estonya, Letonya ve Litvanya'nın kaderini tayin ediyordu, Polonya, Almanya ile Rusya arasında paylaşılacak; Litvanya Almanya'nın, diğer ülkeler ise Rusya'nın nüfuz alanında kalacaktı. Protokolde öngörülmediği üzere, Eylül başında Nazi ordularının Polonya'yı işgalinin arkasından Kızıl Ordu da Polonya topraklarına girdi.

Üstelik Nazilerin Almanya'da iktidarı almasında Stalinist Komintern'in görmezden gelinemez bir payı vardır. Hitler, dünya çapında bir dev güç olan Rusya'nın tarafsızlığını Stalin'in onaylayan sessizliğiyle garanti altına alıp tüm Avrupa'ya kan kusturmaya başladı. Yeni bürokratik egemen sınıf Stalin liderliğinde Hitlerle anlaştı, sınıfsal çıkarları için Avrupa'da tüm komünist partileri silahsızlandırdı, 1936'da İspanya'da olduğu gibi iç savaşta mücadele eden sosyalistlerin karşısına cumhuriyetçi burjuvazi adına sükküneti sağlamak üzere dikildi, Polonya'yı işgal etti ve sonunda milyonlarca Rusya vatandaşını da imha edecek Hitler'in elini kolunu serbest bıraktı.

Ukrayna'da işgale son

Ukrayna işgalini özel bir operasyon olarak tanımlayan Putin, bir yandan da işgal sırasında Rusya'nın aldığı ağır darbeyi silikleştiriyor. Bir yandan binlerce Rus askeri savaş sırasında hayatını kaybederken öte yandan da Ukrayna işgalinin temposu Rusya'nın hayal ettiği gibi gitmediği için Rus devlet yetkililerinin hamaset yüklü propagandaya ihtiyaçları var.

Putin'in sağcı muhaliflerinin bile "Putin dört cumhurbaşkanlığı seçimini kazandı, ancak 2024'te beşincisi yaklaşıyor. Covid'in Rusya için ağır bir bedeli oldu ve ekonomi çöktü, bu nedenle Putin'in seçenekleri az. Putin açısından gücü elinde tutmanın en iyi yolu, büyük zaferin tekrarıdır. 9 Mayıs'ta yapılacak sembolik bir yürüyüş yeterli olmayacaktır; görüntüyü kanla doldurmaları gerekir." dedikleri bir durumda Rusya'nın işgalini meşrulaştırmak için kullandığı tüm iddialara cepheden karşı çıkmak bir zorunluluk.

Üstelik, tüm bunlar olup biterken Kremlin'in beyin takımından olduğu söylenen Dugin, Rusya'nın Balkan politikasını şöylece özetleyivermişken: "Rusya'nın Slav dirilişi jeopolitik ajandasında sıra Sırbistan'a gelecek... Balkanlar'la ilgili hedefi ne zaman formüle ettiğimizi de göreceksiniz. Başladığımız işi bitirmeliyiz..."

Bizim Rusya'da dayanışacağımız tek toplumsal güç, Putin'in işgaline karşı çıkan savaş karşıtlarıdır. Putin'e karşı çıkan milliyetçilerin bile Rus devletini ve liderini elinde nükleer bir bavul taşıyan militarize bir kleptokrasinin yıkıntıları arasında dolaşan vahşi bir insan" olmakla itham ettiği koşullarda, savaşın yarattığı yıkımı durdurmak için harekete geçmeye ihtiyacımız var. Her ülkede kendi iktidarlarının savaşta tarafsız kalmasını ve Putin'in işgaline ve NATO'nun yayılmacılığına son verilmesini talep eden savaş karşıtı hareketleri inşa etmeliyiz. Başlangıçtaki katılım azlığı hiçbirimizi yanıltmasın. Savaşa karşı kısa sürede kitlelerin hareketini örgütleyebiliriz.

ENTERNASYONAL SOSYALİZM 10. SAYI ÇIKTI

Nisan 2022
Sayı 10
30 TL

Savaşa Hayır!
Ukrayna halkının yanındayız!

İşgal, Emperyalizm ve Sol Alternatif Şenol Karakaş
Rusya'nın Ukrayna Savaşı ve yarattığı tartışmalar Özdeğ Özbay
Yaratılış Tarihi ve Reformizmin Örgütsel Sorunları Çağla Oflas
Çin'in Devlet Kapitalizmi ve Türkiye İçin Hrant Dink Davasında Dink Ailesinin Avukatlarından olan Hülya Devenci
Örnek Alınacak Bir Model mi? F. Levent Şensever
Filistin'de Apartheid'i Bitirmek: Devrimci Bir Strateji Özgüç Anne Alexander
Kapitalizm, Moral Panik ve Translarla Savaş Laura Miles
Kapitalizmin Krizi ve Reformizmin Örgütsel Sorunları Çağla Oflas
Birleşik Mücadele, Sendikalar ve Sendikal Bürokrasi Şenol Karakaş
Hrant Dink Davasında Savaş Çiğdem Bilgiç Devenci
Sayıların Ötesinde: Nüfus ve Çevre Devrimci Bir Strateji Özgüç Anne Alexander
Nüfus Kurtarmak İçin Devrim! Ozan Tekin

NİSAN 2022

Enternasyonal Sosyalizm'in 10. sayısında, Ukrayna işgali, savaş ve emperyalizm üzerine iki kapsamlı yazı yer alıyor.

- Şenol Karakaş, "İşgal, Emperyalizm ve Sol Alternatif"
- Özdeğ Özbay, "Rusya'nın Ukrayna Savaşı ve yarattığı tartışmalar üzerine"
- Fikret Levent Şensever, "Çin'in devlet kapitalisti rejimi Türkiye için örnek alınacak bir model mi?"
- Anne Alexander, "Filistin'de apartheid'i bitirmek: Devrimci bir strateji örneği"
- Faruk Sevim, "Kapitalist ekonomiler krizde: Enflasyon, borç, işsizlik"
- Laura Miles, "Marksizm, moral panik ve translarla savaş"
- Çağla Oflas, "Kapitalizmin krizi ve reformizmin örgütsel sorunları"
- Sinan Özbek, "Kitle hareketi"
- Şenol Karakaş, "Birleşik mücadele, sendikalar ve sendikal bürokrasi"
- Hrant Dink davasında Dink ailesinin avukatlarından olan Hülya Devenci, davanın en başından bugüne kadar geçtiği aşamaları derliyor.
- Martin Empson ve Ian Rappel, "Sayıların Ötesinde: Nüfus ve çevre üzerine sosyalist bir tez"
- Ozan Tekin, "İklimi kurtarmak için tek yol devrim!"
- Tuna Emren, Jonathan Neale'in son eseri olan Söndür Ateşi: Yeşil Yeni Düzen ve Küresel İklim İstihdamı başlıklı kitabını tanıtıyor.

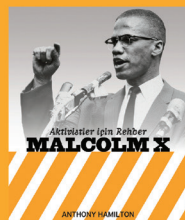
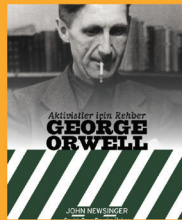
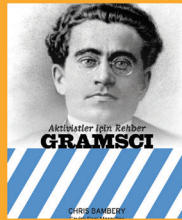
Bu kitap, her türden zulmü ve eşitsizliği açığa seren küresel bir salgının ortasında yazılıyor. Daha kötüsü de yolda. Küresel ölçekli bir ekonomik durgunluğa giriyoruz ve orada bizleri bir de kitlesel işsizlik krizi bekliyor.

Artık kontrolden çıkmış gibi ilerleyen iklim krizinin sebep olacağı felaketlerin de eli kulağında. Ama bu aynı zamanda tarihsel bir kırılma noktasıdır. Hemen harekete geçerseniz, hız kazanan iklim çöküşünü yavaşlatabileceğimize o tarihi sınırdır duruyoruz. Yeni bir kapı araladı.

Z YAYINLARI

Aktivistler için rehber dizisi kitaplar

**BİZİ ARAYIN,
SOSYALİST İŞÇİ'YE ULAŞIN!**

İstanbul
Kadıköy: 0 533 447 97 09
Şişli: 0 555 637 24 50
Fatih: 0 536 219 63 41
Ankara: 0 535 884 21 22
İzmir: 0 507 555 02 72
Akhisar: 0 544 327 04 45
Antalya: 0 536 335 10 19
Antep: 0 533 627 30 25
Bursa: 0 507 727 50 45
Çanakkale: 05324623804
Dersim: 0 543 447 24 15
Edirne: 0 539 429 17 58
Malatya: 0 534 982 59 26
Muğla: 0 539 932 21 17
Samsun: 0 551 450 64 52
Sivas: 0 533 515 28 24
Soma: 0 532 693 70 57
Tekirdağ: 0 533 233 41 50

PORTRELER
Can İrmak Özınanır

DANIEL BENSAİD

Fransız solunun en önde gelen figürlerinden biri olan Daniel Bensaïd, Cezayir'den Fransa'ya göçen Sefarad Yahudisi bir ailenin çocuğu olarak 1946 yılında Toulouse kentinde doğdu. 1961'de Paris'te Metro Charonne'da bir grup Cezayirli'nin polis tarafından katledilmesi üzerine Bensaïd, Fransız Komünist Partisi'ne (PCF) yakın Komünist Öğrenciler Birliği'ne katıldı. Birlik içindeki Stalinist ortodokside rahatsızlık duyan Bensaïd, kısa bir süre içinde sol muhalefete katıldı ve 1966'da örgütten ihraç edildi. Aynı yıl dünyanın en önemli üniversitelerinden École

Normale Supérieure'de felsefe okumaya başladı ve burada Troçkist 4. Enternasyonal'in bir parçası olan Devrimci Komünist Gençlik'e (JCR) katıldı. Bensaïd'in Alain Krivine ve Henri Weber gibi yoldaşları ile katıldığı bu örgüt Troçki'nin fikirlerinden olduğu kadar Küba Devrimi'nin liderlerinden Che Guevara'dan da etkileniyor ve ABD'nin Vietnam savaşına karşı mücadele ediyordu. 1968'de dünyayı sarsan eylemlerde aktif rol alan Bensaïd, ünlü öğrenci lideri Daniel Cohn-Bendit ile beraber 22 Mart Hareketi'ni kurdu. Bu hareket ünlü 68 Mayıs'ının ortaya çıkmasını sağlayan örgütlerden biriydi. 1974'te üyesi olduğu örgüt, başka bir Troçkist örgütlerle birleşerek Devrimci Komünistler Birliği (LCR) adını aldı ve Bensaïd, 4. Enternasyonal Birleşik Sekreteryası'nın ve LCR'nin önde gelen liderlerinden biri oldu. LCR'nin 5 bin üyesi vardı, 1976 yılında günlük olarak çıkarmaya başladıkları Rouge (Kızıl) gazetesi 12 bin satıyordu. Bensaïd, 4. Enternasyonal'in liderlerinden biri olarak Güney Amerika'ya, özellikle de Brezilya'ya pek çok ziyarette bulundu ve Brezilya'daki İşçi Partisi'nin (PT) kurulmasına yardımcı oldu.

Politik mücadelesinin yanı sıra Bensaïd, önemli bir teorisyendi. Paris VIII Üniversitesi'nde felsefe profe-

sörü olarak yıllarca ders verdi. Karl Marx, Vladimir Lenin ve Walter Benjamin üzerine son derece özgün çalışmalar yaptı. Marksizm'in pozitivist ve mekanik yorumlarına karşı mücadele etti. Marx ve Benjamin'i izleyerek Marksist bir zaman teorisi geliştirmeye çalıştı. Bu teori farklı zamansallıkları analizin parçası kılarken, şimdiki zamanı politik müdahalenin parçası olarak kavrar: "Şimdiki zaman artık zaman zincirinde önemsiz bir halka değil, ihtimaller arasında seçim yapmak için bir andır. Tarihin hızlanması zamanının hız nedeniyle kendinden geçmesi değil, sermayenin devir hızının şiddetli etkisidir. Devrimci eylem tarih yapmanın kanıtlanmış kapasitesinden kaynaklanan bir zorunluluk değil, sonucu belli olmayan bir mücadeleye müdahil olmaktır". Bensaïd'in teorisinde Lenin'in özel bir yeri vardır. Alex Callinicos'un yerinde bir şekilde işaret ettiği gibi: "Bensaïd, açık fikirli ancak sağlam fikirli bir Marksist idi. Bu, Lenin hakkında çok iyi bir şekilde yazması gerçeğinde ortaya çıkıyordu".

Bensaïd, 1994 yılında AIDS oldu. 16 yıllık tedavi sürecinde sürekli üretmeye devam etti. 2010 yılında kanser sebebiyle hayatını kaybetti.

MİLYONLARCA KİŞİNİN KATILDIĞI GEZİ DİRENİŞİ MAHKUM EDİLEMEZ

VOLKAN AKYILDIRIM

Türkiye tarihinin en büyük protesto hareketi olan Gezi Parkı direnişine İstanbul'da 1 milyon, ülke genelinde toplam 3,5 milyon kişi katılmıştı.

Polis, protestoculara zorbalıkla saldırdı. Tonlarca biber gazı sıkıldı. 7 eylemci genç katledildi.

Devreye yalanlar da sokuldu.

AVM ve kışla yapılmak istenen küçük bir parkta kalan az sayıda ağacı korumak isteyenlere uygulanan şiddete karşı, iktidarın bir dizi baskıcı uygulamasının yarattığı öfke birikiminin bir sonucu olarak kendiliğinden sokaklara çıkan gençler darbecilikle suçlandı.

Oysa eylemciler, kendilerini özgürlükçü olarak tanımlıyor ve darbelere karşı olduklarını söylüyordu. Keza eylemlere sızmak isteyen kimi ulusalcı-darbeci odaklar, parktaki direnişçilerin kararlı mücadelesiyle uzaklaştırıldı.

Darbecilik suçlamasının nedenleri

Dönemin başbakanı Erdoğan, barışçıl protestocuları, sadece askerlerin yapabileceği bir eylem olan darbecilikle suçladı.

Bunun iki nedeni var:

- Gezi Parkı protestoları, dünya çapında bir mücadele dalgasının parçasıydı. 2010 yılı sonunda Tunus'ta 24 yıldır iktidarda kalan diktatör Binali, 2011 başında 30 yıldır Mısır'ı demir yumrukla yöneten Mübarek rejimi kendiliğinden kitle hareketleri tarafından yıkılmıştı. Mısır'da iktidara gelmeye hazır olan güç ise AKP'nin eski dostu Müslüman Kardeşler'di. 2013 yılında General Sisi darbeye seçilmiş Mursi hükümetini devirdi. Erdoğan'ın iktidardan indirilme korkusu bu arka plana sahipti.

- Asıl sebep, AKP'ye oy veren işçilerin ve yoksulların, sempatiyle baktıkları bu mücadeleye katılmalarını engellemektir. 28 Şubat darbesine, 2003-2009 yılları arası sayısız darbe girişimine tanık (ve mağdur) olan milyonlarca kişi için darbecilik suçlaması etkili bir propandaydı.

Dış mihraklar

Kapitalizmin tarihinde gerçekleşen bütün kendiliğinden ayaklanmalar, yönetenler tarafından kökleri dışarıda olmakla itham edilmiştir.

Darbecilik suçlaması halkı böldüyse de bu kadar büyük ve sivil bir harekete giydirilemeyecek darlıkta bir gömlek olduğu için devreye "dış mihraklar" iftirası sokuldu.

AKP iktidarına göre Gezi direnişi "faiz lobisinin" işiydi. Bu lobi kimlerden oluşuyordu? Hiçbir zaman tam olarak açıklanmadı.

İktidar için daha kullanışlı yalan, yıllarca kendisini devirmek isteyenlerin öne sürdüğü Sorosçuluk suçlaması oldu.

Dünyanın en zenginlerinden biri olan, spekülâtör George Soros tarafından Gezi Parkı protestoları, mevcut hükümeti devirmek için planlanmıştı! Bu iktidar propa-

KAMUOYUNA

25 Nisandan beri seslerini seslerimize katan; adaletsizliğe, kuyruklu yalanlara, hukuk tanımazlığa itiraz eden milyonlarca insanımız umudumuza umut, gücümüze güç kattı.

Başta amansız polis şiddetiyle evlatlarını yitiren Gezi Anneleri olmak üzere tüm annelerin ve canımız annelerimizin anneler gününü canı gönülden kutlarız...

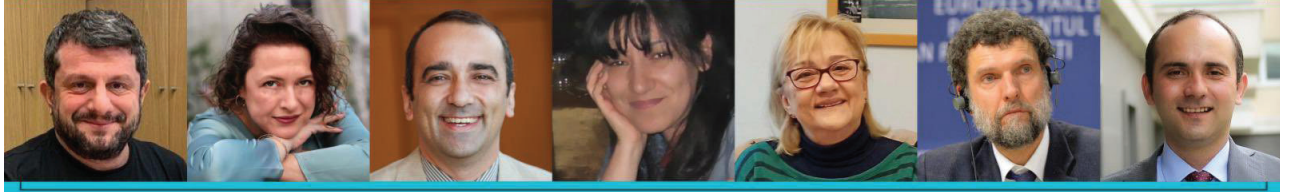
Önceki dönem cumhurbaşkanlarından, kendi elleriyle poster yapan gençlere; siyasal parti genel başkanlarından, sosyal medyada itirazlarını dillendirenlere; konuyu gündemde tutan basın emekçilerinden, meslek odaları ve demokratik kitle örgütlerine; aydın, sanatçı ve yazarlardan konuya kulak kabartan tüm insanlara selam ve teşekkür ederiz.

Konu bizler değil! Asıl mesele güzel ülkemizde insanlık, vicdan, adalet ve hukuktan en asgari düzeyde dahi bahsedilip bahsedilemeyeceğidir.

Ya kin ve kibir baskın olacak ya da kardeşlik, eşitlik, özgürlük ve demokrasi kazanacak. Biz adaleti, kardeşliği, vicdanı, özgürlüğü ve tabii ki Gezi'yi savunacağız.

*"Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim..."*

Can Atalay | Çiğdem Mater | Hakan Altınay | Mine Özerden | Mücella Yapıcı | Osman Kavala | Tayfun Kahraman

gandası tuhaftı. Çünkü Erdoğan da Soros ile dosttu ve onun tarafından desteklenmişti.

"Sorosçuluk" aşırı sağcılar için kullanışlı bir iftira. Dünyanın bir avuç zengin Yahudi'nin komplosuyla yönetildiğini söylemek çok eski bir antikomünist yalandır. Soros, dışarıda hayali bir düşman ve ona vurması, gelişmelerin uyduruk temellerle ona bağlanması kolaydır.

Türkiye milyonlarca kişinin katıldığı, düpedüz kendiliğinden gelişen bir toplumsal hareketi, bir kişinin komplosuna indirgemek düpedüz saçmalık.

İftiralara karşı Gezi'yi savunmak

Gezi Parkı direnişi, iki büyük kazanımla sonuçlandı.

Gezi Parkı park olarak kaldı. AVM ve kışla projesi engellendi.

Daha büyük kazanım ise bilinçlerde oldu. Gezi'nin özgürlükçü gençleri bugün işyerlerinde mücadele ediyor. Gezi direnişinin barışçıl demokratik karakteri, kapsayıcı dil ve yöntemleri 2015'ten bu yana birçok işçi mücadelesinde yeşeriyor. Türkiye'nin her yerinde ormanları, dere-leri, denizleri, yeşil alanları savunmak için mücadeleler gelişiyor ve bir çoğu kazanımla sonuçlanıyor.

GEZİ DAVASI TUTSAKLARINA ÖZGÜRLÜK

Gezi Parkı protestoları sonrası açılan dava tüm yargılananların beraati ile sonuçlanmıştı. Yıllar sonra açılan 2. Gezi Davasında aynı kişiler ağır cezalar verildi.

4,5 yıldır hapiste tutulan Osman Kavala ağırlaştırılmış müebbet hapse; Mücella Yapıcı, Çiğdem Mater, Hakan Altınay, Mine Özerden, Can Atalay, Tayfun Kahraman ve Yiğit Ali Ekmekçi de 18'er yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Bu kararlar birlikte aşırı sağcı-faşist ittifakı tarafından yönetilen Türkiye'de adaletin olmadığı, yargının siyallaşmış olduğu bir kez daha ortaya çıktı.

İki yıldır ağır ceza hakimliği yapan ve AKP'den aday adayı olan bir avukatın bulunduğu mahkeme heyeti, bir hakimin hukuksuzluğa dair şerhine rağmen bu cezaları verdi. Bu hakime göre dinlemeler yasadışıydı, suçlamalara konu olacak deliller yoktu. Üstelik davanın her aşamasında savcılığın iddianamesi savunma tarafından

çürütülmüştü.

Düzmece suçlamalara dayandırılan davada, Gezi'den 9 yıl sonra bu kararlar neden çıkarıldı?

AKP+MHP iktidarından hoşnutsuz ve öfkeli işçilere, emekçilere, yoksullara gözdağı vermek için.

Her türden muhalefeti susturmak, korkutmak ve basturmak için.

Erdoğan'ın Gezi anlattısını AKP tabanında yer alanların gözünde meşrulaştırmak, önümüzdeki seçimlerde malzeme olarak kullanmak için.

Gezi Parkı davası tutsaklarına özgürlük istiyoruz! Herkes için adalet istiyoruz!

Aşırı sağcı iktidarı birleşik mücadeleyle yenelim.